

SOP - Zorg en kwaliteit

SOP - Zorg en kwaliteit

Pieter Brueghelschool
Maartje Wildenberg
Ansje de la Croix

Inhoudsopgave

Zorgstructuur 3

Onderwijsbehoeften 3

De school als PLG en de rol van de kwaliteitscoördinator 4

Vakspecialisten 5

Fasen van zorg:6

Evaluatie:7

Het volgen van leerlingen:8

Esis:9

Communicatielijnen, taken en verantwoordelijkheden op school:11

Gebruikte literatuur:12

Visie

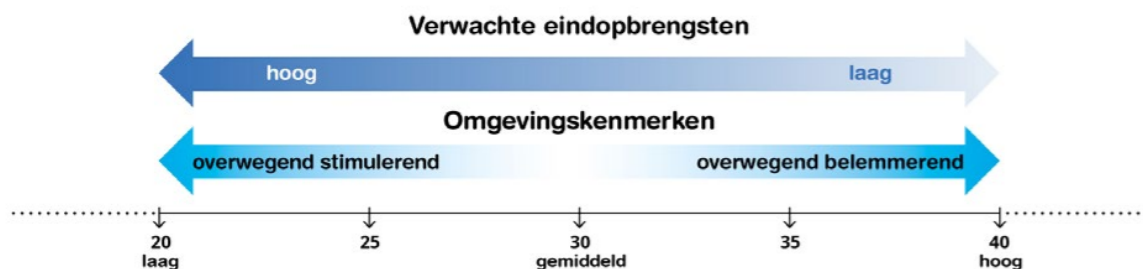
Schoolpopulatie

De Pieter Brueghelschool is een school gelegen in Arnhem-Noord. De meeste leerlingen op school wonen in de Burgemeesterswijk en op de Hoogkamp. Het gemiddeld opleidingsniveau van de ouders is hoog.

De schoolweging van de school is 20,7 en de spreiding 4,5. Dit betekent dat de te verwachten gemiddelde eindtoetsscore hoog is, en de spreiding (homogeniteit) van de leerlingen op de PBS klein. Dit betekent ook dat wij veel van kinderen kunnen en mogen verwachten en daar ook naar handelen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent de schoolweging van een school op basis van de volgende 5 omgevingskenmerken:

- het opleidingsniveau van de ouders
- het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school
- het land van herkomst van de ouders
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland
- of ouders in de schuldsanering zitten

De schoolweging geeft een voorspelling van de te behalen eindopbrengsten van een groep kinderen en is dus geen voorspeller van de scores van een individu.

Afbeelding 1: de schaal van de schoolweging (Gijzen, 2019)

Onderwijsconcept

Op de Pieter Brueghelschool worden kinderen voorbereid op de toekomst, doordat ze leren hun creativiteit te benutten om te durven experimenteren met eventuele oplossingen voor vragen/problemen die voor hen betekenisvol zijn. Hierdoor is de intrinsieke motivatie van de leerlingen groot.

Wij hebben daarbij hoge verwachtingen van elk kind. Bij ons leren ze uit zichzelf te halen wat er in zit. Erop te vertrouwen dat ze kunnen bereiken wat ze écht willen. Dat gaat bij elk kind weer anders. Daarom bieden we verschillende manieren van leren aan. Daarbij dagen we ze uit om creativiteit en fantasie in te zetten.

We leren onze kinderen te vertrouwen op zichzelf. Respect te hebben voor elkaar. Om zelfstandig en samen te werken. We leren ze hun omgeving met een positief-kritische blik te bekijken. En altijd weer stimuleren we ze om nét iets meer te doen dan ze al kunnen.

De inrichting van ons onderwijs past bij de ambities die wij hebben. Om aan de behoefte van alle kinderen op de Pieter Brueghelschool te voldoen willen wij het beste halen uit het werken in leerjaren (homogene groepen) en groepsdoorbrekend werken (heterogene groepen). Waarbij we de instrumentele vakken (rekenen, taal, lezen) aanbieden in de leerjaren. Omdat er in de leerjaren al veel verschil is in niveaus, differentiëren wij binnen het leerjaar. Kinderen zitten met leeftijdsgenootjes in de klas en de doelen die behandeld worden zijn voor alle kinderen gelijk. Er wordt gedifferentieerd door verlengde instructie, verdieping, verbreding en uitdaging. Middels het EDI-model. Zo leggen wij een sterke basis, op het niveau dat past bij het kind, om zo te komen tot creatief-, oplossend- en onderzoekend leren.

Tijdens de MOC-vakken werken we groepsdoorbrekend (Maakonderwijs, Oriëntatie op jezelf en de Wereld, Cultuuronderwijs). Het uitgangspunt wordt het werken in thema's. Zo kunnen kinderen elkaar opzoeken naar interesse en talent, wat veel minder gebonden is aan leeftijd en ontwikkelingsfase. Zo ontstaat er een mix aan leeftijden. Waarbij jongeren kinderen leren van oudere kinderen en oudere kinderen leren aan jongere kinderen. Hierbij hebben de kinderen veel profijt van de basis die wij leggen.

Het streven is dat we in een traject van drie jaar een passende vorm van dit groepsdoorbrekend en thematisch werken realiseren op de Pieter Brueghelschool.

Omdat de invulling afhankelijk is van het aantal leerlingen en de beschikbare formatie kunnen wij geen garantie geven wat betreft de groepsindeling. Wel is het ons streven om deze manier van onderwijs in ieder geval de komende jaren vast te houden en te ontwikkelen.

Wij werken hard aan de kwaliteit van het onderwijs. Zowel didactisch als inhoudelijk. Wij geloven dat wij dit krachtig neer kunnen zetten. Wanneer de groepen groter dan 30 leerlingen zijn, dan gaan we over op anders organiseren. In de vorm van co-teaching of een onderwijsassistent.

Wanneer wij zeggen: "ik weet veel, ik kan veel, ik wil veel en ik durf veel", dan betreft dit niet alleen onze kinderen. Maar een ieder die verbonden is aan de Pieter Brueghelschool.

Zo maken wij traditioneel onderwijs vernieuwend. Bestendig voor de toekomst van onze kinderen.

Zorgstructuur

SOP - schoolondersteuningsprofiel

Iedere school stelt een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op. Dit is een wettelijke verplichting. In dit profiel beschrijft de school:

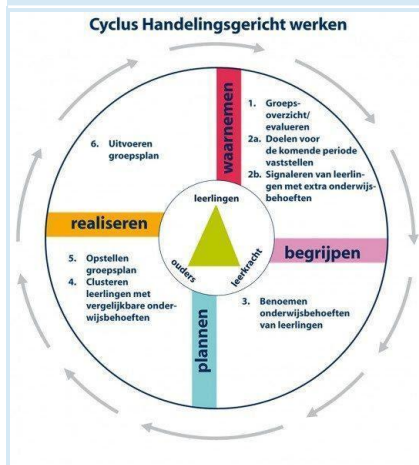
- Het niveau van de ondersteuning
- Welke extra ondersteuning de school kan bieden
- Hoe deze ondersteuning is georganiseerd en
- Wat de ambities zijn ten aanzien van extra ondersteuning op lange en korte termijn

Elke school moet minimaal de basisondersteuning die in het samenwerkingsverband PassendWijs is afgesproken realiseren. (zie [indicatoren basisondersteuning](#)). Extra ondersteuning is alle ondersteuning die gegeven wordt maar die niet binnen de basisondersteuning valt. Extra ondersteuning kan ingezet worden met inzet van het ondersteuningsteam van SWV PassendWijs of met inzet van extra expertise die bekostigd wordt vanuit de ondersteuningsmiddelen van school en/of bovenschools.

Als er sprake is van een hulpvraag door de leerkracht, kind en/of ouders wordt in de eerste instantie bekeken of aan de onderwijsbehoeften van een kind en de begeleidingsbehoeften van de leerkracht middels de basisondersteuning kan worden voldaan. Als dit niet mogelijk is, kan er gebruik gemaakt worden van extra ondersteuning.

Onderwijsbehoeften

Elke kind heeft ondersteuning nodig en daarin verschillende behoeften. Sommige kinderen meer dan anderen. Dit noemen we zorgleerlingen. Met zorg bedoelen we extra aandacht om aan te sluiten bij de onderwijsbehoefte van de leerling. Zo zorgen we dat alle leerlingen zo optimaal mogelijke omstandigheden worden geboden om tot ontwikkeling te komen. Dit doen we zo veel mogelijk binnen de school. Is dit voor een leerling niet mogelijk dan gaan we op zoek naar een passende plek voor de leerling.

De HGW-cyclus

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau kan de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep benoemen en verwerken in een onderwijsplan.

De leerkracht doet dit ook op individueel niveau voor de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben. Ook deze worden in het onderwijsplan verwerkt.

Deze cyclus kent vier fasen: signaleren, analyseren, plannen en realiseren.

De school als PLG en de rol van de kwaliteitscoördinator

Scholen ontwikkelen zich tot lerende organisaties waarin het professionele kapitaal aangeboord wordt (Hargraeves & Fullan, 2012). Binnen Flores ontwikkelt iedere school zich tot een professionele leergemeenschap met leerteams. In een professionele leergemeenschap is er sprake van het permanent samen delen, onderzoeken en verbeteren van de onderwijspraktijk, het versterken van leerkrachtvaardigheden en de schoolleiding, altijd met het doel de kwaliteit van onderwijs en de leerresultaten van leerlingen te verbeteren en er samen verantwoordelijk voor te zijn. Deze

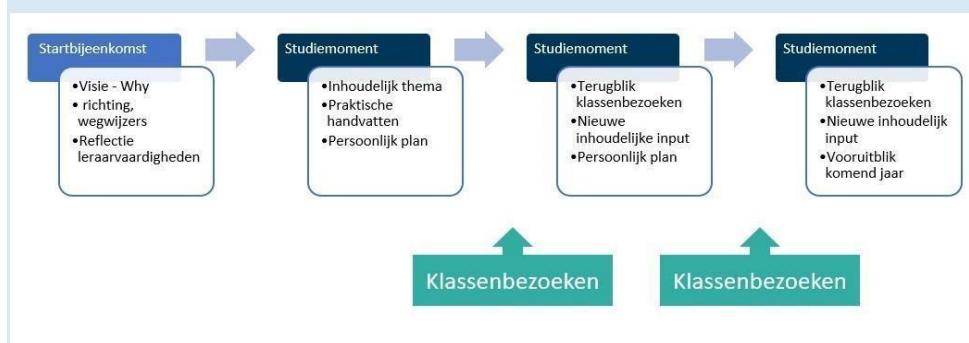
ontwikkeling hangt nauw samen met de verschuiving van curatief werken (leerlinggericht) naar preventief werken (gericht op de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur). De rol en taken van de ib'er verschuiven hiermee naar meer brede beleidsterreinen en daarmee lijkt de nieuwe naam kwaliteitscoördinator (KC) op zijn plek.

De taken van de KC-er bewegen zich in de richting naar het professionaliseren (versterken) van het (leerkrachten)team en het bewaken van de (onderwijs)kwaliteit en de zorg. Leerkrachten zijn meer primair 'in the lead' bij directe, extra ondersteuning aan leerlingen. Zij zijn verantwoordelijk voor alle activiteiten in en rondom de zorg van de leerling; zoals bv. het maken van OPP's, uitvoeren van ondersteunende activiteiten in de klas en het voeren van specifieke oudergesprekken.

De kwaliteitscoördinator is de interne adviseur welke actief betrokken is bij de kwaliteit van het onderwijs en mede verantwoordelijk is voor de continue (door)ontwikkeling van het onderwijs-kwaliteitssysteem. De kwaliteitscoördinator observeert, signaleert, stelt vragen en geeft gevraagd en ongevraagd advies en is de critical friend binnen de school. De kwaliteitscoördinator adviseert op het gebied van de schoolontwikkelingen, onderwijsverbeteringen, schoolbrede (leer)resultaten, ontwikkelingen binnen de leerteams en ontwikkelgroepen, zowel op het niveau van leerkrachten als leerlingen.

De kwaliteitscoördinator rapporteert over (onderwijs)ontwikkelingen m.b.t. (leer)resultaten en zorg en ontwikkelt zo mede het onderwijs-kwaliteitssysteem, in gezamenlijkheid met directie. De school als PLG heeft een belangrijke rol in deze ontwikkelingen.

Schoolontwikkeling is niet het uitvoeren van wat anderen bedacht hebben. Het is in kleine stappen toegroeien naar een gezamenlijk opgesteld doel. Het leren van en met elkaar staat hierin centraal. Er worden studiemomenten georganiseerd waarop leraren reflecteren op hun eigen handelen en doelen stellen voor de groei in vaardigheden. Tussentijds zijn er klassenbezoeken of wordt er collegiale consultatie georganiseerd. Tijdens een volgende studiebijeenkomst wordt daar weer op teruggeblikt en wordt er samen vastgesteld wat werkt. Daarnaast worden er weer nieuwe initiatieven vastgesteld en begint de cyclus weer opnieuw.

Rol van intern begeleider op weg naar kindgericht onderwijs, wij leren.nl, 2021

Vakspecialisten en coördinatoren

Wij streven ernaar om te werken met de volgende vakspecialisten: rekenen, taal, lezen gedrag, maakonderwijs en (hoog)begaafdheid. Dit specialisme kan een gedeeld specialisme zijn met een collega. Waar we nog niet over deze specialisten beschikken, proberen we ze op te leiden, aan te trekken of samen te werken met collega scholen. De vakspecialisten vormen beleid in samenwerking met directie en de kwaliteitscoördinator.

Taken van een vakspecialist (in samenspraak met de KC):

- Opzetten van beleid
- Kennis van de leerlijnen van groep 1 t/m 8
- Begeleiding en coaching van leerkrachten op dat vakgebied

- Bewaken en bevorderen van de kwaliteit
- Kennis en kunde rond de basisondersteuning:
 - Signaleren
 - Analyseren
 - Evalueren
 - Doelen vaststellen
 - Middelen inzetten

Voor de vakken rekenen, taal en lezen hebben we coördinatoren. Zij zijn in het team de kartrekkers in de ontwikkeling van het vakgebied. Wanneer het coördinatorschap bevalt dan kunnen zij opgeleid worden tot vakspecialisten.

Fasen van zorg

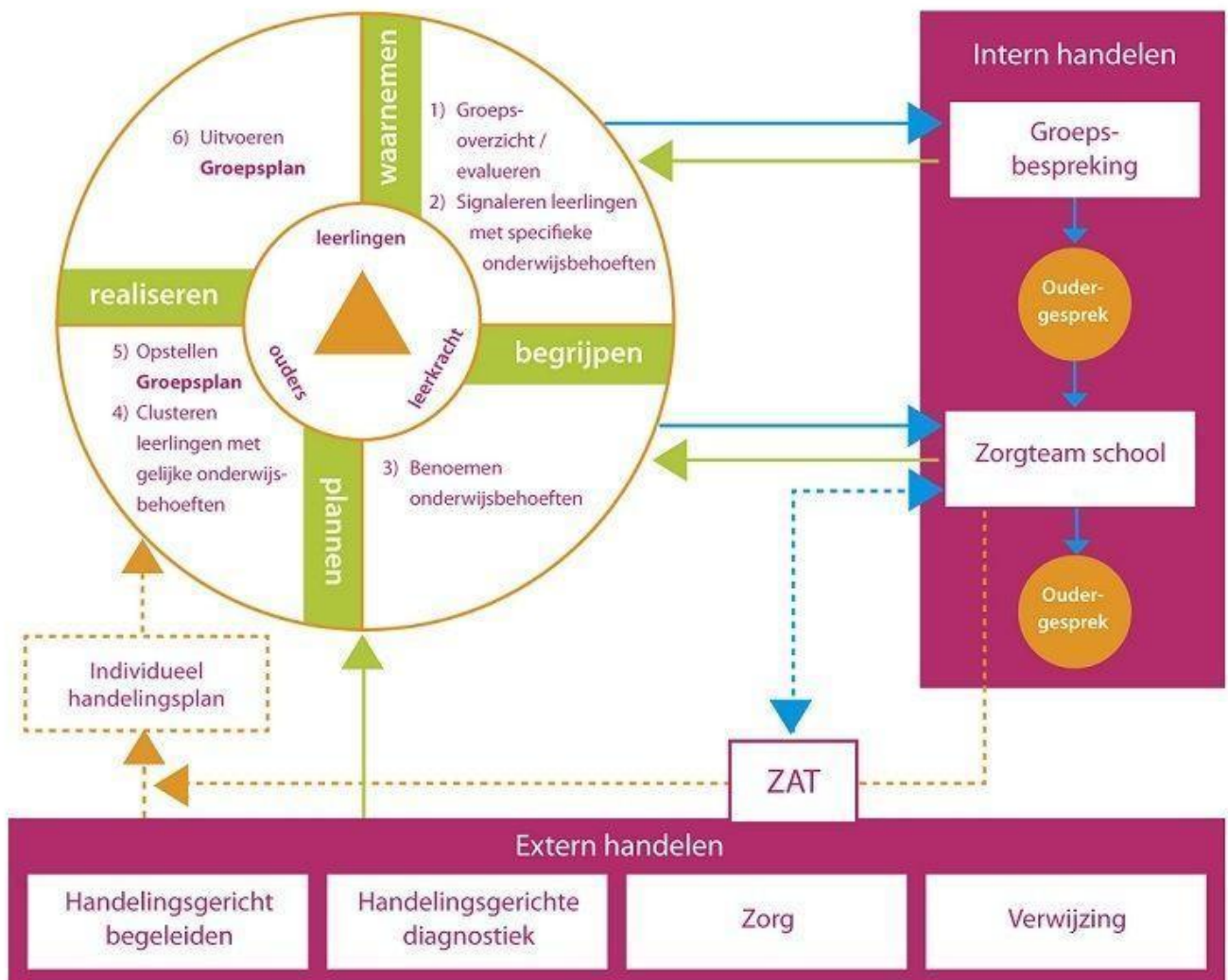
In onderstaand schema staan de fasen van zorg bijbehorende acties/rollen weergegeven:

- Fase 1: de leerkracht werkt handelingsgericht in (flexibele) niveaugroepen. 2x per jaar wordt samen met de KC-er gekeken hoe de ontwikkelingen op groepsniveau zijn en welke aanpak er nodig is in de periode erna.
- Fase 2: de leerkracht vraagt bij handelingsverlegenheid advies aan collega's van het leerteam.
- Fase 3: De kwaliteitscoördinator wordt uitgenodigd bij een leerlingbespreking. Ouders zijn op de hoogte en ontvangen een terugkoppeling van de leerkracht
- Fase 4: De leerling wordt aangemeld voor een consultatie (overleg met ouder, leerkracht, KC, directie, en de schoolcontactpersoon van samenwerkingsverband PassendWijs) óf een Zorgteam (dezelfde samenstelling, aangevuld met een jeugdverpleegkundige en de wijkcoach), afhankelijk van de hulpvraag. Indien nodig kunnen andere disciplines (denk bv. aan: logopedist, psycholoog, ergotherapeut, enz.) ook aansluiten bij zo'n overleg. Na het overleg worden er afspraken gemaakt voor vervolg en volgt er een schriftelijke verslag waarin deze beschreven staan. Het doel van deze besprekingen is altijd vroegtijdige signalering met tijdige inzet van hulp.
- Fase 5: Als blijkt dat er aanvullende expertise ingezet moet worden voor advies (interventie) of hulp (arrangement) aan de leerkracht om deze leerling te begeleiden kan er bij PassendWijs een aanvraag worden gedaan voor deze expertise. Ook kan de leerling worden verwezen worden voor nadere diagnostiek en of (jeugd)hulpverlening. Wanneer de ondersteuningsvragen in het zorgteam (ZT) onvoldoende te beantwoorden zijn, kan er opgeschaald worden naar het

ZAT+. Het ZAT+ is een bovenschools multidisciplinair team met een onafhankelijke voorzitter waarin casuïstiekbesprekingen plaatsvinden waarbij:

- De schoolinterne zorg en het ZT onvoldoende antwoord heeft op de hulpvraag
- Er sprake is van een crisis (zie voor de definitie van crisis het ontwikkelingsmodel crisis- en observatieplaatsingen PassendWijs op de website van PassendWijs)

HGW-cyclus (van Meersbergen et al., 2016)

Evaluatie

Toetsing op school en het doel ervan

Op de PBS werken we met 2 soorten toetsen:

1. **Methodegebonden toetsen** -> de beheersing van de behandelde stof wordt gemeten (korte termijn). Methodegebonden toetsen worden aan het eind van een blok met behandelde lesstof afgenomen (de duur van de periode varieert van 3 – 6 weken les). De toets meet of de lesstof die behandeld is in de betreffende periode voldoende wordt beheerst. Als dit niet het geval is, volgt er een intensivering van de aanpak, bijvoorbeeld extra instructie, herhaling/inoefening. Dit kan voor een enkele leerling zo zijn maar ook voor een groepje leerlingen en gebeurt binnen de groep door de leerkracht.
2. **Methode onafhankelijke toetsen** -> meet vooral de vaardigheidsgroei (lange termijn) Methode onafhankelijke toetsen worden meestal 2x per jaar afgenomen, halverwege het schooljaar en aan het einde ervan. Deze toetsen leveren het volgende op:

- Objectieve(re) informatie over het algemene kennis- en vaardigheidsniveau van de leerling op vaste momenten in het schooljaar
- Inzicht in de mate van vooruitgang door de resultaten van toetsen te vergelijken met voorgaande uitslagen
- Resultaten die vergeleken kunnen worden met die van leeftijdsgenoten en andere (vergelijkbare) scholen in het land

De methode onafhankelijke toetsen worden op groeps- en schoolniveau geanalyseerd door de leerteams en de KC/directie om zo te kunnen bepalen wat de opbrengst van het onderwijs in de verschillende groepen en de school als geheel is en daar beleid op te maken.

Het volgen van leerlingen

Het volgen van de leerlingen begint bij de inschrijving op school. (Inschrijving is 10 wk voor de start van de leerling op school of bij bericht van aanname. Daarvoor is het een aanmelding.)

- Dit kan zijn bij instroom in een kleuterklas. Wij ontvangen bij inschrijving via ouders alle informatie en daarna volgt er een overdracht van de voorschool (dagverblijf en/of peuterspeelzaal). Als de leerlingen enkele weken op school zit volgt er ook een gesprek met de leerkracht a.d.h.v. een vragenlijst waarbij er informatie en bevindingen over deze leerling uitgewisseld wordt tussen ouder(s) en leerkracht.
- Bij instroom in een ander leerjaar zal de leerkracht van de betreffende groep contact met u opnemen om na enkele weken de start met u door te spreken

De gesprekkencyclus met ouders ziet er als volgt uit:

Gesprek	Periode	Groep	Doel	Opm:

Esis

Alle gegevens van een leerling worden in Esis gezet. Esis is een registratiesysteem met een volg- en een administratiegedeelte.

Het volgende wordt in Esis bijgehouden:

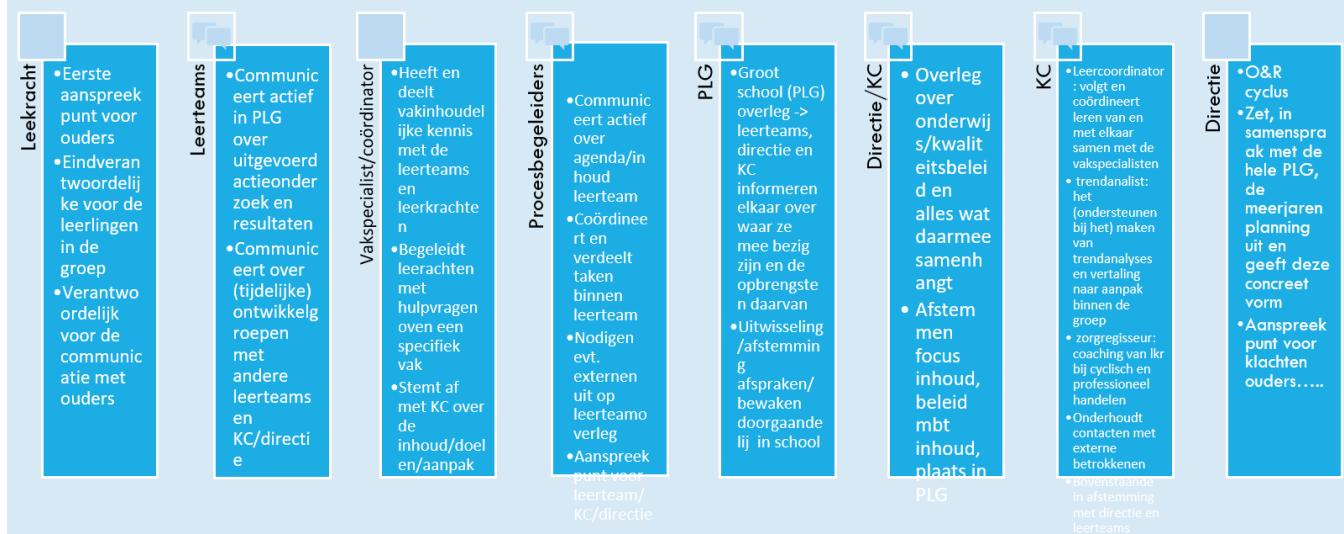
Gegevens	Wie	Wat
Inschrijving	Administratief medewerker	Gegevens van het inschrijfformulier
Niet methode-gebonden toetsen	Leerkracht	Uitslagen LVS
Handelingsplan	Leerkracht	Handelingsplan van de leerling
OPP	Leerkracht (KC, vakspecialist)	Ontwikkelingsperspectief van de leerling
Notities gesprekken	Lkr	gespreksverslagen
Verslagen ZT/consultatie met schoolcontactpersoon	KC	Verslagen en afspraken na leerlingbespreking
Leerlingbespreking	Lkr	Verslag bespreking leerling in leerteam
Overdracht naar volgende groep	Lkr	Wordt elk jaar bijgewerkt
Absenties	Lkr	Bij afwezigheid leerling
Overdracht naar VO	KC/administratief medewerker	Overdracht naar VO

	(Ikr vult overdracht in, afstemming met ouders)	
Overdracht PO-PO	Administratief medewerker/KC (Ikr vult overdracht in, afstemming met ouders)	Overdracht naar andere PO-school

Communicatielijnen, taken en verantwoordelijkheden op school

De leerkracht(en) zijn ten allen tijde het eerste aanspreekpunt voor ouders. Om toch de taken en verantwoordelijkheden omtrent school en zorg helder te krijgen hebben we ze in de volgende schema's verwerkt:

Taken en verantwoordelijkheden school:

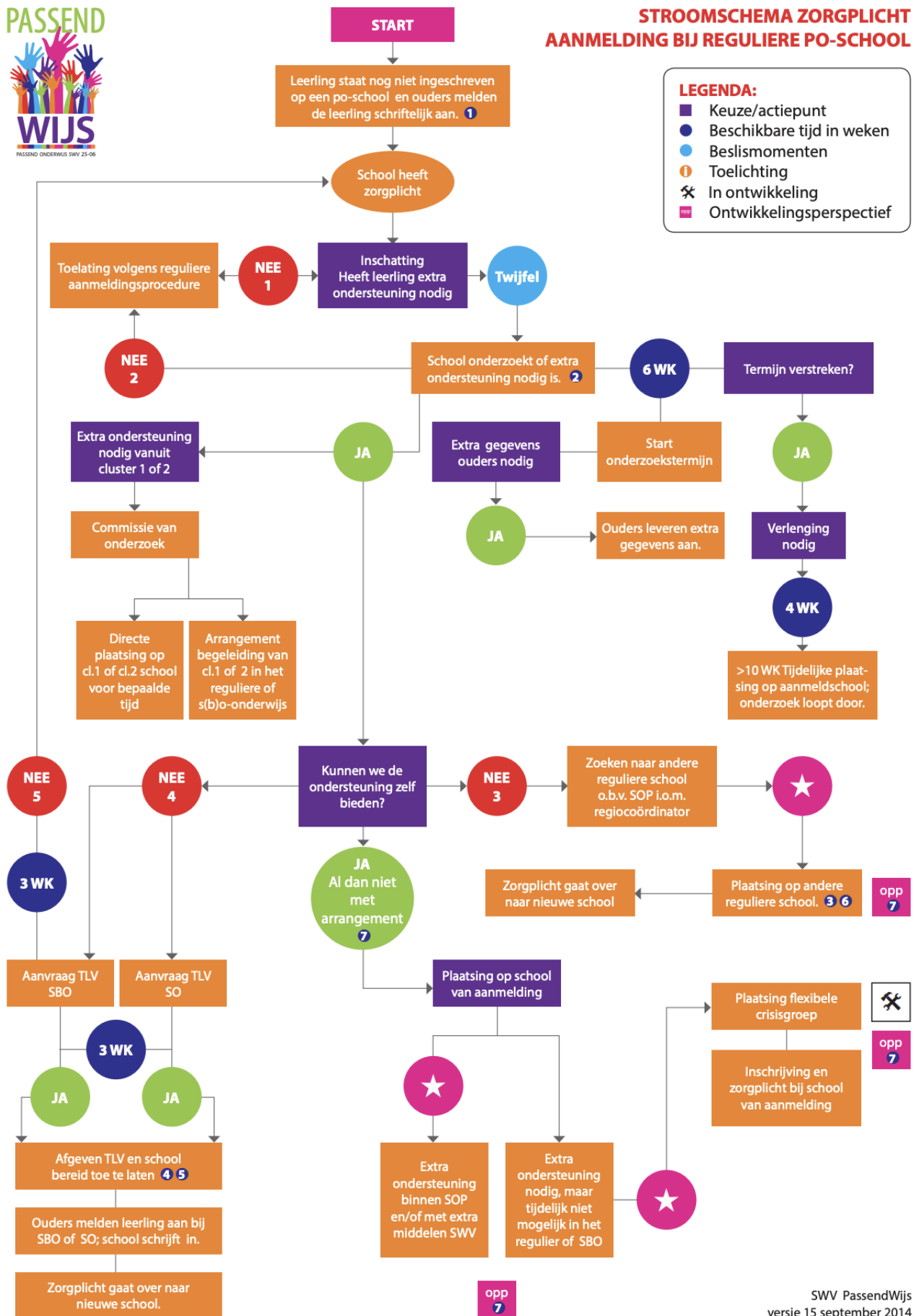
Communicatielijnen leerlingzorg:

STROOMSCHEMA ZORGPLICHT AANMELDING BIJ REGULIERE PO-SCHOOL

LEGENDA:

- Keuze/actiepunt
- Beschikbare tijd in weken
- Beslismomenten
- Toelichting
- ✕ In ontwikkeling
- Ontwikkelingsperspectief

Kwaliteitskalender

Maand	Actie en datum	Betrokken	Verantwoordelijk
juli '22	Formulier overdracht	Leerkrachten, KC, directie	Leerkracht van de huidige groep.
	HP, onderwijsplannen start schooljaar 22/23 af		
	Warme overdracht		
aug	roosters af en gedeeld met KC, eerste weken voorbereiden (incl. plannen)	leerkracht(en), KC	KC, groepsleerkracht
sep	1e ronde flitsbezoeken + gesprekken (+okt)	KC, directie, leerkrachten	KC
okt	17 okt, adviesteam groep 8	KC, directie, lkr groep 7 en 8	lkr 8
nov	evaluatie HP, maken nieuwe (methodegebonden erbij houden)	Leerkrachten, onderwijs assistent, ouders (op de hoogte houden handelingsplannen)	Leerkracht, KC
	voorbereiden groepsbesprekingen Leerteams 15 of 17 november	PB, leerkrachten, KC (wordt uitgenodigd)	PB
	groepsbesprekingen 23 en 30 november 13.00 -16.00 uur	Leerkracht, KC, directie	KC
dec	toetsmaand LVS vanaf 13 december tot 20 januari	leerkracht	Leerkracht, KC
jan '23			
feb	17 febr., Rapporten mee	leerkrachten	Leerkrachten
	31 januari en 2 februari in leerteam analyse	leerkrachten, KC, directie	PB, KC
	14 februari deadline analyse leerkrachten	leerkrachten	leerkrachten
	15 februari afronden analyse	KC, directie	KC
mrt	PLG 14 maart bespreken analyse met team	Leerkrachten, KC, directie	Directie

	2e ronde flitsbezoeken + gesprekken (+april)	KC, directie, leerkrachten	KC
apr	evaluatie HP, maken nieuwe (methodegebonden erbij houden)	Leerkrachten, onderwijs assistent, ouders (op de hoogte houden handelingsplannen)	Leerkracht, KC
	voorbereiden groepsbesprekingen Leerteams 4 of 6 april	PB, leerkrachten, KC (wordt uitgenodigd)	PB
	groepsbesprekingen 12 en 19 april 13.00 -16.00 uur	Leerkracht, KC, directie	KC
	18, 19 en 20 april - centrale eindtoets, digitaal	Leerkrachten groep 8, KC	leerkrachten groep 8, KC
mei	toetsmaand LVS	leerkracht	Leerkracht, KC
juni	23 juni, Rapporten mee	leerkrachten	Leekrachten
	1 en 6 juni in leerteam analyse (inclusief eindtoets)	leerkrachten, KC, directie	PB, KC
	13 juni deadline analyse leerkrachten (inclusief eindtoets)	leerkrachten	leerkrachten
	14 juni afronden analyse (inclusief eindtoets)	KC, directie	KC
juli	Formulier overdracht	Leerkrachten, KC, directie	Leerkracht van de huidige groep.
	HP, onderwijsplannen start schooljaar 22/23 af		
	Warme overdracht		

* ZT - volgen z.s.m.

* Consultaties wanneer nodig.

Gebruikte literatuur:

Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). Professioneel kapitaal. Duurzaam Leren.

De schoolweging begrepen. (2019). [Www.Helderonderwijsadvies.Nl](http://www.helderonderwijsadvies.nl).
<https://helderonderwijsadvies.nl/publicaties/>

Rol van intern begeleider op weg naar kindgericht onderwijs. (2019, 19 november). wij-leren.nl.
<https://wij-leren.nl/rol-intern-begeleider-kindgericht-onderwijs.php>

van Meersbergen, E., de Vries, P., van Meersbergen, E., & de Vries, P. (2016). Handelingsgericht werken in passend onderwijs. Perspectief Uitgevers.